

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вул. Театральна, 18, м. Херсон, 73000,
тел./0552/26-47-84, 49-31-78, факс 49-31-78, веб сторінка: ks.arbitr.gov.ua/sud5024/

УХВАЛА

08 січня 2020 року

Справа № 923/1090/16

Господарський суд Херсонської області у складі судді Сулімовської М.Б., за участю секретаря судового засідання Мальцевої О.В., розглянувши у відкритому судовому засіданні заяву ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.В. про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника у справі

за заявою кредитора: Херсонської ОДПІ ГУ ДФС у Херсонській області

до боржника: Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", м.Херсон

про банкрутство

за участю представників сторін:

від кредитора: ГУ ДПС у Херсонській області, АРК та м. Севастополі - Кромп О.П. (паспорт МО 488807, виданий Цюрупинським РВ УМВС України в Херсонській області 20.02.1998р.), начальник відділу, довіреність № 185/9/21-22-10-03-04 від 05.09.2019р., від відповідача-7: Дьомін А.В. - МIRONENKO I.O., адвокат, свідоцтво № 14 від 16.07.2019р., договір від 29.11.2019р., ордер від 29.11.2019р.

від відповідача-10: Куш Е.Л. (паспорт АЕ 842383, виданий Павлоградським РВУМВС України в Дніпропетровській області 14.10.1997р.), Лівчинська Я.С., адвокат (посвідчення № 2031 від 14.03.2006р.), свідоцтво № 1512 від 18.07.2011р., ордер № 1809/000041 від 06.12.2019р., договір від 06.11.2019р.

ліквідатор: арбітражний керуючий Вербицький О.В. (посвідчення № 692 від 18.04.2013р.)

ВСТАНОВИВ:

Ухвалою господарського суду від 01.12.2016р. порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство "Дніпронафтогазремонт".

Ухвалою від 02.03.2017р. затверджено реєстр вимог кредиторів.

Постановою від 30.03.2017р. боржника визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ухвалою господарського суду від 26.04.2018р. призначено ліквідатором банкрута арбітражного керуючого Вербицького О.В.

04.02.2019р. до суду звернувся ліквідатор банкрута арбітражний керуючий Вербицький О.В. із заявою про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника, в якій просить стягнути з керівника та засновника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпова Ю.С. 15884636,74 грн. заборгованості перед кредиторами та оплату послуг і витрати арбітражного керуючого.

Ухвалою суду від 06.02.2019р. заяву ліквідатора ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" арбітражного керуючого Вербицького О.В. про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника залишено без руху, надано заявнику строк для усунення недоліків, вказаних в ухвалі.

11.02.2019р. арбітражним керуючим Вербицьким О.В. усунуто недоліки означеної заяви та подано відповідні докази.

Ухвалою суду від 13.02.2019р. заяву ліквідатора ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" арбітражного керуючого Вербицького О.В. про покладення

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

*23*1788123*1*0*

25.01.2020р. 83

субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника прийнято до розгляду.

17.05.2019р. ліквідатором подано до суду доповнення до заяви.

Розгляд справи відкладався, про що було винесено відповідні ухвали.

Ухвалою суду від 18.09.2019р. розгляд справи відкладено на 09.10.2019р.

30.09.2019р. від ліквідатора банкрута надійшло доповнення до заяви про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника, відповідно до якого останній просить покласти субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника на його колишніх керівників та засновників Карпова Ю.С., Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Герасіна М.І., Куш Е.Л.

В судовому засіданні 09.10.2019р. ліквідатор арбітражний керуючий Вербицький О.В. просив врахувати подане до суду доповнення до заяв про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника як уточнення до означеної заяви, у зв'язку з чим звернувся до суду з клопотанням про залучення до участі у справі в якості співвідповідачів колишніх керівників та засновників ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Герасіна М.І., Куш Е.Л.

Ухвалою суду від 09.10.2019р. клопотання ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.В. про залучення до участі у справі в якості співвідповідачів колишніх керівників та засновників ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" задоволено, залучено до участі у справі в межах розгляду заяви ліквідатора про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його колишніх керівників та засновників наступних осіб: у якості відповідача-2 - Агаджанова В.А., у якості відповідача-3 - Микулина Р.І., у якості відповідача-4 - Дорофєєва Ю.І., у якості відповідача-5 - Шкут О.А., у якості відповідача-6 - Ревтьо А.М., у якості відповідача-7 - Дьоміна А.В., у якості відповідача-8 - Сичова М.М., у якості відповідача-9 - Герасіна М.І., у якості відповідача-10 - Куш Е.Л.; запропоновано відповідачам надати письмово викладену позицію щодо заяви ліквідатора, відкладено розгляд заяви ліквідатора на 19.11.2019р.

Листом від 23.10.2019р. №5558/03.1-41 Відділ державної реєстрації актів цивільного стану Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області повідомив, що за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян виявлено актовий запис про смерть №993 від 06.09.2006р. на Герасіна Миколу Івановича, 15.08.1938 року народження, складеного Самарським районним у м.Дніпрі відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області, дата смерті - 22.08.2006р. (т.6 а.с.123).

11.11.2019р. відповідачем-10 Куш Е.Л. подано відзив на заяву ліквідатора, в якому, крім іншого, заявник просить замінити його на належного відповідача.

18.11.2019р. до суду від відповідача-7 Дьоміна А.В. надійшов відзив на заяву ліквідатора, в якому, крім іншого, заявник просить замінити його на належного відповідача.

Ухвалою суду від 19.11.2019р. за клопотанням представника відповідача-7 Дьоміна А.В. розгляд справи відкладено на 06.12.2019р.

26.11.2019р. відповідачем-8 Сичовим М.М. подано до суду заяву (заперечення) щодо заяви ліквідатора.

В судовому засіданні 06.12.2019р. за клопотанням представника відповідача-7 Дьоміна А.В. залишено без розгляду його клопотання про заміну неналежного відповідача та оголошено перерву до 18.12.2019р.

09.12.2019р. від ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.Ю. до суду надійшло доповнення до заяви про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника.

09.12.2019р. від відповідача-7 Дьоміна А.В. надійшло уточнення до відзиву на заяву ліквідатора.

17.12.2019р. відповідачем-10* Куш Е.Л. подано до суду клопотання про не

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

судовий реєстратор
09.12.2019

*23*1788123*1*0*

прийняття доказів, долучених арбітражним керуючим до матеріалів справи №923/1090/16, заяву про зловживання процесуальними правами арбітражним керуючим Вербицьким О.В., та відзив на доповнення ліквідатора до заяви про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника.

В судовому засіданні 18.12.2019р. відхилено усні клопотання представника Дьоміна А.В. про витребування доказів, відхилено клопотання відповідача-10 Куш Е.Л. про заміну неналежного відповідача та про не прийняття доказів, долучених ліквідатором банкрута до матеріалів справи, та за клопотанням представника відповідача Дьоміна А.В. оголошено перерву до 08.01.2020р.

23.12.2019р. від відповідача-7 Дьоміна А.В. до суду надійшли клопотання про витребування доказів та заперечення, в якому останній, крім іншого, просить суд застосувати строк позовної давності до вимог ліквідатора про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника в частині стягнення боргу з Дьоміна А.В.

В судове засідання 08.01.2020р. з'явилися представник ініціюючого кредитора, ліквідатор банкрута арбітражний керуючий Вербицький О.В., відповідач Куш Е.Л., представники відповідачів Куш Е.Л. та Дьоміна А.В.

Судове засідання проведено в режимі відеоконференції.

Ліквідатор банкрута арбітражний керуючий Вербицький О.В. звернувся до суду із заявою про відмову від вимог в частині покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на відповідачів Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Герасіна М.І., Куш Е.Л., просить її задовольнити та розглянути заяву в частині вимог до відповідача-1 Карпова Ю.С.

Представник ініціюючого кредитора підтримав заяву ліквідатора і просить її задовольнити.

Відповідач-1- Куш Е.Л., представники відповідачів Куш Е.Л. та Дьоміна А.В. проти задоволення заяви не заперечили, просять її задовольнити.

Розглянувши заяву ліквідатора про відмову від частини вимог, заслухавши учасників провадження, суд зазначає наступне.

За приписами ч.1 ст.2 Кодексу України з процедур банкрутства, провадження у справах про банкрутство регулюється цим Кодексом, Господарським процесуальним кодексом України, іншими законами України.

У відповідності до п. 1 ч. 2 ст. 46 Господарського процесуального кодексу України, позивач вправі відмовитися від позову (всіх або частини позовних вимог), відповідач має право визнати позов (всі або частину позовних вимог) - на будь-якій стадії судового процесу.

Судом встановлено, що заява ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Вербицького А.В. від 04.01.2020р. №02-02-73/10 про відмову від частини вимог підписана уповноваженою особою, вказана заява не суперечить законодавству та не порушує прав і охоронюваних законом інтересів інших осіб.

Пунктом 4 частини 1 статті 231 Господарського процесуального кодексу України визначено, що господарський суд закриває провадження у справі, якщо позивач відмовився від позову і відмову прийнято судом.

Враховуючи наведене, оскільки відмова ліквідатора від вимог в частині окремих відповідачів не порушує прав та охоронюваних законом інтересів інших осіб, заява про відмову від вимог підписана уповноваженою особою, суд знаходить достатньо підстав для прийняття заяви ліквідатора про відмову від вимог до відповідачів Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Куш Е.Л. та закриття провадження у цій частині на підставі пункту 4 частини 1 статті 231 Господарського процесуального кодексу України.

При цьому суд не приймає відмову ліквідатора від вимог до відповідача-9 Герасіна М.І. та зазначає, що провадження у справі в частині вимог до Герасіна М.І. підлягає закриттю на підставі п.6 ч.1 ст.231 ГПК України у зв'язку із смертю останнього, що підтверджено листом від 23.10.2019р. №5558/03.1-41 Відділу державної реєстрації актів

цивільного стану Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області.

Також ліквідатор звернувся до суду з усним клопотанням про відмову від вимог в частині покладення на колишнього засновника та керівника боржника Карпова Ю.С. вимог в частині оплати послуг та витрат ліквідатора в сумі 85853,27 грн.

Суд приймає відмову ліквідатора від вимог про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника в сумі 85853,27 грн. оплати послуг ліквідатора та понесених ним в ліквідаційній процедурі витрат.

Таким чином, суд закриває провадження за заявою ліквідатора про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника в частині вимог до відповідачів Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Герасіна М.І., Куш Е.Л., закриває провадження в частині вимог про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника Карпова Ю.С. в сумі 85853,27 грн. оплати послуг ліквідатора та понесених ним в ліквідаційній процедурі витрат та продовжує розгляд заяви ліквідатора в решті вимог до відповідача Карпова Ю.С.

Ліквідатор арбітражний керуючий Вербицький О.В. підтримав заяву про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його колишнього засновника та керівника Карпова Ю.С., просить її задовольнити.

Представники відповідачів Куш Е.Л. та Дьоміна А.В. заявили про застосування до вимог ліквідатора строку позовної давності, у зв'язку з чим просять відмовити в задоволенні заяви. Заяву про застосування строку позовної давності обґрунтовують інформаційним листом Вищого господарського суду України від 07.04.2008р. №01-8/211, судовою практикою - ухвалою Господарського суду Херсонської області від 21.01.2019р. у справі №923/1376/15 та зазначають, що строк позовної давності в даному випадку слід обраховувати з 06.10.2014р., коли про наявність боргу стало відомо ініціюючому кредитору.

Представник податкової інспекції заперечив щодо застосування строку позовної давності, зауважив, що строк позовної давності слід обраховувати з дати винесення постанови про визнання боржника банкрутом та призначення ліквідатора, оскільки саме до повноважень останнього належить подання до суду заяви про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника. Підтримав заяву ліквідатора та просить її задовольнити.

Відповідно до ст. 233 Господарського процесуального кодексу України, ухвалу у даній справі прийнято у нарадчій кімнаті за результатами оцінки доказів, поданих сторонами.

В судовому засіданні 08.01.2020р. на підставі ст.240 Господарського процесуального кодексу України, оголошено вступну та резолютивну частини ухвали.

Розглянувши подані документи і матеріали, заслухавши учасників провадження, з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується заява ліквідатора, об'єктивно оцінивши докази, які мають значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступне.

Так в провадженні господарського суду перебуває справа про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", м.Херсон.

Провадження перебуває на стадії ліквідаційної процедури.

04.02.2019р. до суду звернувся ліквідатор банкрута арбітражний керуючий Вербицький О.В. із заявою про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на колишнього керівника та засновника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпова Ю.С.

Обґрунтовуючи заяву ліквідатор, зокрема, зазначає, що в ході ліквідаційної процедури ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" встановлено відсутність зареєстрованого за боржником майна, за рахунок якого можливо задовольнити вимоги кредиторів.

Проведеним аналізом фінансового стану боржника встановлено, що підприємство

знаходилося у кризовому фінансовому стані до порушення справи про банкрутство. Діяльність підприємства у 2015 році була відсутня. Показники ліквідності та фінансової стійкості свідчать про неспроможність підприємства погасити свої зобов'язання. Всі показники рентабельності за 2015р. негативні, що свідчить про збиткову діяльність підприємства до порушення справи про банкрутства.

Визначенням ознак дій з доведення до банкрутства встановлено, що ознаками доведення до банкрутства є наявність дій відповідних осіб боржника, які призвели до погіршення платоспроможності підприємства, у зв'язку з чим боржник був не в змозі задовольнити в повному обсязі вимоги кредиторів або сплатити обов'язкові платежі.

Постановою Херсонського окружного адміністративного суду від 26.08.2015р. у справі № 821/2733/15-а, яка набрала законної сили, встановлено, що ДПІ у м. Херсоні надано до суду акт від 25.08.2015р. № 107/21-03-23-24, відповідно до якого за юридичною адресою, зазначеною в ЄДР юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, не виявилось можливим встановити місцезнаходження підприємства ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", телефонний зв'язок з посадовими особами відсутній, у зв'язку з чим копію ухвали суду від 21.08.2015р. відповідачу не вручено. Крім того, з матеріалів справи вбачається, що контролюючим органом на підставі акту перевірки від 23.01.2014р. № 13/221/33309105 "Про результати планової виїзної документальної перевірки з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 01.01.2011р. по 31.12.2012р." прийняті податкові повідомлення-рішення: від 06.10.2014р. № 0007042201 на суму податку на додану вартість із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) в розмірі 4381 грн.; від 06.10.2014р. № 0007032201 на суму податку на прибуток приватних підприємств в розмірі 4563528,75 грн.

Таким чином, як зазначає ліквідатор, з наведеного вбачається, що станом на 18.08.2015р. (дата звернення ДПІ у м.Херсоні до суду) за ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" рахувалася заборгованість по податку на додану вартість із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) в загальній сумі 5389145,03 грн. (в тому числі 3674259,44 грн. - основного платежу, 702005,50 грн. - штрафні санкції, 1012880,09 грн. - пеня); по податку на прибуток приватних підприємств в загальній сумі 4563463,70 грн. (в тому числі 4039427,95 грн. - основного платежу, 524035,75 грн. штрафні санкції) та по авансовим внескам з податку на прибуток приватних підприємств в загальній сумі 29897,33 грн.

Вищезазначені акти індивідуальної дії не оскаржувалися ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", а відтак грошові зобов'язання набули статусу узгоджених. Оскільки ці зобов'язання не було сплачено платником у встановлений Законом строк, то вони перетворилися на податковий борг платника у розумінні підпункту 14.1.175 пункту 14.1 статті Податкового кодексу України.

Крім цього, вказане вище рішення суду від 26.08.2015р. не зайшло свого відображення у фінансовій звітності ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", що несе в собі економічні ознаки дій з приховування стійкої фінансової неспроможності з боку ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", оскільки під час проведення аналізу виявлено недостовірні відомості про його фінансовий та майновий стан у фінансовій звітності.

Визначенням ознак дій з приховування банкрутства встановлено, що якщо на окремих стадіях провадження у справі про банкрутство буде встановлено, що боржником подані недостовірні відомості про його фінансовий та майновий стан у фінансовій звітності або в інших документах, то в такому разі можуть мати місце ознаки дій з приховування банкрутства.

За даними аналізу кредиторська заборгованість ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" катастрофічно зросла станом на дату визнання його неплатоспроможним порівняно з даними останньої фінансової звітності на 15884636,74 грн. При цьому коефіцієнт поточної ліквідності зменшився до нуля, що свідчить про повну втрату платоспроможності та банкрутство боржника.

Це сталося внаслідок наступних подій: ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" 18.08.2015р., тобто на 61 день з дня надіслання йому податкової вимоги № 1747-23

Виготовлено з автоматизованої
системи документообігу суду

добровільно не виконало законні вимоги ДПП. За наслідками ухиляння від добровільної сплати податків підприємству було додатково нараховано: пені на суму 1012880,09 грн. та штрафних санкцій на суму 702 грн. по податку на додану вартість, та штрафних санкцій на суму 524035,75 грн. по податку на прибуток.

Вказані дії не були економічно обґрунтовані, були не вигідні підприємству, та не виконання законних вимог ДПП призвело до стійкої неплатоспроможності підприємства, всупереч законодавству заборгованість не була відображена у фінансовій звітності підприємства.

Також, під час здійснення ліквідаційної процедури ліквідатором встановлено, що з розрахункового банківського рахунку банкрута в АТ "КБ Приватбанк" громадянином Карповим Ю.С. 12.12.2014р. після отримання о 18-04 год. на рахунок коштів у сумі 643145,93 грн., протягом години та 15.12.2014р. були перераховані (зняті) майже всі грошові (готівкові) кошти на загальну суму 549108,21 грн. Як зазначено в фінансових документах (виписка банку), грошові кошти знімалися з метою відшкодування витрат на відрядження та оплату за оренду автомобіля.

Проте, будь-яка бухгалтерська документація щодо витрачання працівниками підприємства знятих готівкових коштів за цільовим призначенням, а також повернення зазначених коштів підприємству - відсутня. Ліквідатору не надана будь-яка бухгалтерська документація щодо витрачання працівниками підприємства знятих готівкових коштів за цільовим призначенням.

Ліквідатор звертає увагу на те, що застосовані податковим органом заходи для погашення податкового боргу не призвели до погашення виниклого податкового боргу.

Згідно із п. 16.1.4 ст. 16 ПК України, платник податків зобов'язаний сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених цим Кодексом.

Відповідно до абз.1 п.95.3 ст.95 ПК України, стягнення коштів з рахунків платника податків у банках, обслуговуючих такого платника податків, здійснюється за рішенням суду, яке направляється до виконання контролюючим органам, у розмірі суми податкового боргу або його частини.

Таким чином, Карпов Ю.С. замість погашення податкового боргу та недопущення штрафних санкцій розпорядився інакше і вивів кошти з підприємства.

В реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань внесені наступні записи:

Внесення інформації щодо відсутності юридичної особи за вказаною адресою; 19.02.2015р. № 14991430035017263;

Внесення судового рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи; 08.12.2016р. № 14991150036017263;

Внесення судового рішення про визнання юридичної особи банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури; 07.04.2017р. № 14991410037017263.

Після зміни складу засновників підприємство господарської діяльності не здійснювало, жодних дій щодо повернення протиправно виведених Карповим Ю.С. з обігу коштів на суму 549108,21 грн. та погашення заборгованості перед кредиторами не вчинялося, претензійно-позовної роботи не здійснено.

Встановлено, що протягом періоду, що проаналізовано, на підприємстві аудиторські та податкові перевірки не проводились. Фактично з кінця 2014р. підприємство не здійснювало господарської діяльності.

Визначити тенденції фінансово-господарської діяльності підприємства за 2016-2019 роки неможливо, оскільки фінансові звіти з 2014 року не подавалися.

Як вбачається із відповіді Херсонської об'єднаної державної податкової інспекції ГУ ДФС у Херсонській області № 483/10/21-03-12-04 від 17.01.2017р., ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" знаходиться на обліку з 13.04.2005р. На облік до Херсонської ОДПІ перейшло з 01.01.2015р. з Дніпропетровської ОДПІ ГУ ДФС у Дніпропетровській області. Податкові звіти з податку на прибуток за 2014р.-2016р. не надавалися. Документальні перевірки не проводились. ГУ ДФС у Дніпропетровській області листом від 29.05.2018р. №29883/10/04-36-08-02-13 повідомлено про відсутність інформації у

зв'язку з відсутністю на обліку.

Як вбачається із відповіді Управління виконавчої дирекції в Херсонській області Фонду соціального страхування України № 02-20-05-1040 від 29.05.2018р., звітність підприємство не надавало, перебуває на обліку з 15.04.2014р.

Як вбачається із відповіді Головного управління ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі № 7796/10/21-22-17-02-16 від 22.06.2018р., документальні перевірки не проводились, звітність не надавалась.

Карпов Ю.С. з часу набуття повноважень засновника, керівника неплатоспроможного товариства по день визнання банкрутом товариства господарської діяльності не організовував та не здійснював будь-яких дій щодо повернення протиправно виведених коштів та погашення заборгованості перед кредитором, встановлених законом бухгалтерського обліку та звітності не подавав, чим сприяв у доведенні ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" до стану банкрутства, який визначається як умисне банкрутство.

За таких обставин ліквідатор дійшов висновку, що в діях керівника, засновника Карпова Ю.С. ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" мають місце ознаки дій з доведення ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" до банкрутства, які призвели до погіршення платоспроможності підприємства, у зв'язку з чим боржник був не в змозі задовольнити в повному обсязі вимоги кредитора та сплатити обов'язкові платежі.

За наведеного, ліквідатор просить покласти субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" на засновника та керівника товариства Карпова Ю.С.

Представник ініціюючого кредитора доводи ліквідатора банкрута, наведені у заяві, вважає обґрунтованими, підтримує заяву у повному обсязі та просить її задовольнити.

Відповідач Карпов Ю.С. свою позицію щодо викладеного у заяві ліквідатора до суду не надав, в судові засідання не з'являвся, про дату, час і місце розгляду справи повідомлявся ухвалами та відповідними повідомленнями, розміщеними на офіційному веб-сайті судової влади України в мережі Інтернет.

Дослідивши матеріали справи, заслухавши учасників провадження, оцінивши докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів, суд дійшов висновку про наявність підстав для задоволення заяви ліквідатора банкрута про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на засновника та керівника Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", з огляду на наступне.

21.10.19р. набув чинності Кодекс України з процедур банкрутства.

Відповідно до п.2 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу, з дня введення в дію цього Кодексу визнано таким, що втратив чинність Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Пунктом 4 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства встановлено, що з дня введення в дію цього Кодексу подальший розгляд справ про банкрутство здійснюється відповідно до положень цього Кодексу незалежно від дати відкриття провадження у справі про банкрутство, крім справ про банкрутство, які на день введення в дію цього Кодексу перебувають на стадії санації, провадження в яких продовжується відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Перехід до наступної судової процедури та подальше провадження у таких справах здійснюється відповідно до цього Кодексу.

Отже, подальший розгляд справи про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт" здійснюється відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства.

За приписами частини першої статті 2 Кодексу України з процедур банкрутства, провадження у справах про банкрутство регулюється цим Кодексом, Господарським процесуальним кодексом України, іншими законами України.

Копія

Ухвалою Господарського суду Херсонської області від 01.12.2016р. порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", м. Херсон.

Постановою господарського суду від 30.03.2017р. боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру, призначено ліквідатора банкрута.

Ухвалою суду від 26.04.2018р. ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Вербицького О.В.

Згідно ч.5 ст.41 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (чинний на час звернення ліквідатора до суду із даною заявою), під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою.

З урахуванням положень наведеної норми Закону 04.02.2019р. ліквідатор банкрута звернувся до господарського суду із заявою про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника Карпова Ю.С., яка ухвалою суду від 13.02.2019р. прийнята до розгляду.

Станом на час розгляду заяви повноваження ліквідатора у справі про банкрутство визначені ст.61 Кодексу України з процедур банкрутства.

За приписами частини другої наведеної норми, під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою.

У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов'язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника - юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов'язаннями.

Стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані лише для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

Як встановлено господарським судом та слідує з матеріалів справи, Товариство з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт" зареєстровано 30.03.2005р. З 13.04.2005р. взято на податковий облік до Херсонської об'єднаної державної податкової інспекції ГУ ДФС у Херсонській області.

Кредитор Головне управління ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м.Севастополі звернувся до Господарського суду Херсонської області із заявою про порушення справи про банкрутство боржника Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", м.Херсон на підставі ст.ст.10-12 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Розглянувши заяву ініціюючого кредитора у підготовчому засіданні господарський суд встановив, що відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 12.10.2016р. боржник - Товариство з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство "Дніпронафтогазремонт" є юридичною особою, ідентифікаційний код 33309105, юридична адреса: 73034, Херсонська область, м.Херсон, Миколаївське шосе, 5 км.

Як платник податків боржник перебуває на обліку в Херсонській об'єднаній державній податковій інспекції ГУ ДФС у Херсонській області.

З матеріалів заяви слідує, що безспірні вимоги кредитора до боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", заявлені при зверненні до суду із заявою про порушення справи про банкрутство, складають 7742844 грн. 41 коп., що підтверджено постановою

Виготовлено з автоматизованої
системи документообігу суду

Секретар правління
Ю.О.Савченко

*23*1788123*1*0*

Херсонського окружного адміністративного суду від 26.08.2015р. у справі №821/2733/15-а.

З метою реалізації даного судового рішення щодо стягнення з ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" суми коштів за податковим боргом, контролюючим органом, відповідно до вимог пп.20.1.34 ст. 20 ПК України, ст.95 ПК України, глави 12 Інструкції по безготівковій розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої Постановою Національного банку України від 21.01.2004р. №22, та листа Вишого адміністративного суду України від 24.10.2013р. №1484/12/13-13 "Щодо порядку виконання судових рішень про стягнення з платників податків коштів у рахунок погашення податкового боргу", направлялися до банківських установ, які обслуговують боржника, інкасові доручення. Останні повернуто без виконання у зв'язку з відсутністю коштів на рахунках.

З метою вжиття заходів погашення кредиторської заборгованості за рахунок майнових активів боржника кредитором було направлено відповідні запити щодо встановлення наявності зареєстрованого за товариством майна.

Згідно Інформаційної довідки з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно №40260297 від 08.07.2015р., за боржником не зареєстровано об'єктів нерухомого майна.

За довідками Управління Державтоінспекції УМВС України в Херсонській області від 27.06.2015р. та Державної інспекції сільського господарства в Херсонській області від 07.07.2015р. №05-11/1557/1641, сільськогосподарська техніка та автотранспорт за боржником не зареєстровані.

При цьому, заборгованість боржником не сплачено ні в добровільному, ні в примусовому порядку.

За наведених обставин, ухвалою Господарського суду Херсонської області від 01.12.2016р. було порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт", м. Херсон.

Ухвалою суду від 02.03.2017р. визнано вимоги кредиторів до боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" та затверджено реєстр вимог кредиторів, до якого включено вимоги Херсонської об'єднаної державної податкової інспекції ГУ ДФС у Херсонській області в сумі 16536,00 грн. судового збору перша черга, 7743903,59 грн. третя черга та 8124197,15 грн. шоста черга.

У підсумковому засіданні при розгляді питання щодо введення відносно боржника ліквідаційної процедури господарським судом було встановлено, що розпорядником майна відповідно до вимог Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" було проведено Аналіз фінансово-господарської діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт".

Під час проведення Аналізу фінансово-господарського стану ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" встановлено, що боржник протягом останніх трьох років, що передували порушенню справи про банкрутство, фінансову та бухгалтерську звітність не подавав; з отриманої від реєструючих та контролюючих органів інформації вбачається, що в аналізованому періоді чистий дохід підприємство від реалізації продукції не мало, працівники відсутні, кредиторська заборгованість складає 15884,6 тис. грн., а дебіторська заборгованість та власні оборотні засоби відсутні, підприємство фінансово-господарську діяльність не вело, що негативно впливає на стан його платоспроможності; товариство має ознаки критичної неплатоспроможності, що відповідає фінансовому стану потенційного банкрутства і в такому разі задоволення вимог кредиторів можливе лише шляхом застосування ліквідаційної процедури; фінансове становище боржника незадовільне, майнові активи відсутні, підприємницька діяльність припинена.

За результатами підсумкового засідання постановою господарського суду від 30.03.2017р. боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Що стосується безпосередньо заяви ліквідатора, суд враховує наступне.

Відповідно до ст.76 ГПК України, предметом доказування є обставини, які підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду

справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

В даному випадку предметом доказування є обставини господарської діяльності боржника, які стали підставою нездатності боржника виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами, виконання керівниками та засновниками (учасниками) підприємства своїх обов'язків відповідно до вимог законодавства України та Статуту боржника щодо недопущення банкрутства та наявності їх вини у банкрутстві боржника - доведення до банкрутства.

У зв'язку з наведеним, господарським судом аналізується господарська діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт" за період виконання повноважень керівника та засновника боржника Карповим Ю.С.

Як зазначено вище, постановою Господарського суду Херсонської області від 30.03.2017р. боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ухвалою суду від 26.04.2018р. ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Вербицького О.В., якого зобов'язано завершити процедуру ліквідації боржника та надати суду встановлені Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" документи, що підтверджують проведення ліквідаційної процедури (звіт ліквідатора, ліквідаційний баланс, тощо).

На виконання покладених на арбітражного керуючого Вербицького О.В. ухвалою суду від 26.04.2018р. повноважень, ліквідатором на адресу керівника боржника Карпова Ю.С. 04.10.2018р. за вих.№02-02-73/1019 було направлено лист (вимогу) щодо забезпечення передачі печаток, штампів, бухгалтерської та іншої документації, матеріальних та інших цінностей банкрута, який повернувся з відміткою органу поштового зв'язку "за закінченням терміну зберігання".

Таким чином, ліквідатору ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Вербицькому О.В. не було передано керівними органами товариства будь-які фінансово-господарські документи або їх копії, установчі документи, печатки, штампи, матеріальні цінності.

За таких обставин, ліквідатор здійснив аналіз фінансово-господарської діяльності банкрута за наявними матеріалами, отриманими в ході ліквідаційної процедури, зокрема, отримано відповіді з усіх установ, що здійснюють реєстрацію рухомого та нерухомого майна; в АТ КБ "Приватбанк" отримано виписки про рух коштів по рахунках банкрута.

04.02.2019р. ліквідатор звернувся до Господарського суду Херсонської області із заявою про покладення на Карпова Ю.С. субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" у зв'язку з доведенням його до банкрутства.

В обґрунтування поданої заяви ліквідатор зазначає, що керівник та засновник товариства своїми діями (бездіяльністю) та рішеннями створив умови, за яких підприємство стало неплатоспроможним та було визнано банкрутом. Зокрема, дії власника (засновника) юридичної особи боржника та її органів були направлені на те, щоб майнові активи боржника були вилучені, а господарська діяльність останнього була припинена, тим самим завдано шкоду кредиторам.

Так відповідно до абз.4 ч.4 Розділу I Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства (надалі - Методичні рекомендації), затверджених Міністерством економіки 19.01.2006 року № 14, доведенням до банкрутства є умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб вчинення дій, що призвели до стійкої фінансової неспроможності суб'єкта господарської діяльності, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі чи кредиторам.

У відповідності до абз.1 ч.3.2 Розділу III Методичних рекомендацій, визначення ознак дій з доведення до банкрутства здійснюється за період, що починається за три роки до дати порушення справи про банкрутство, у разі наявності ознак неправомірних дій відповідальних осіб боржника, що призвели до його стійкої фінансової неспроможності, у зв'язку з чим боржник був не в змозі задовольнити в повному обсязі вимоги кредиторів або сплатити обов'язкові платежі.

Згідно з абз. 6 ч. 3.2 Розділу III Методичних рекомендацій, економічними ознаками дій з доведення до банкрутства може вважатися такий фінансово-економічний стан боржника, коли виконання умов договорів призвело до погіршення показників оцінки його фінансового стану, зокрема: підписання завідомо не вигідних для боржника договорів та прийняття нераціональних управлінських рішень, які негативно вплинули на виробничу, торговельну, іншу статутну діяльність боржника, що призвело до фінансових збитків та втрат.

Суд враховує, що одним із суб'єктів аналізу на предмет виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та дій з доведення його до банкрутства, визначено, зокрема, арбітражного керуючого.

З наведеного вище вбачається, що доказами наявності обставин доведення юридичної особи до банкрутства його засновниками, є, зокрема, висновок за результатами аналізу фінансово-господарського стану підприємства-боржника, який свідчить про наявність підстав доведення юридичної особи до банкрутства.

На виконання повноважень, покладених Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (чинний станом на дату звернення ліквідатора до суду з даною заявою), ліквідатором було укладено договір з ТОВ "Центр відновлення платоспроможності" про надання послуг з проведення аналізу фінансово-господарської діяльності боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт".

На виконання означеного договору проведено відповідний аналіз та 21.01.2019р. складено Звіт за результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності, інвестиційного становища та становища на ринках ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" на предмет дій доведення до банкрутства.

Відповідно до вказаного звіту, за результатами проведеного аналізу встановлено економічні ознаки доведення вищим та виконавчим органом управління ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" до його банкрутства.

Як слідує з аналізу, підприємство знаходиться у кризовому фінансовому стані та знижувало свою ділову та господарську діяльність на протязі останніх 3-х календарних років, що передували порушенню провадження у справі про банкрутство.

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності боржника свідчить про відсутність у ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" необхідних для здійснення виробничої діяльності власних оборотних засобів.

Показники ліквідності та фінансової стійкості проведеного аналізу свідчать про неспроможність підприємства погасити свої зобов'язання перед кредиторами.

Всі показники рентабельності активів мають також негативні тенденції. Рентабельність основної діяльності, рентабельність сукупного капіталу та рентабельність власного капіталу мають негативне значення.

Станом на дату визнання неплатоспроможним коефіцієнт покриття ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" має негативне значення при відсутності рентабельності, що також свідчить про відсутність ознак фіктивного банкрутства.

Ліквідність майна товариства знаходиться у незадовільному стані, що свідчить про суттєве порушення фінансової рівноваги.

Коефіцієнт загальної ліквідності знаходиться поза межами норми, тобто існуючих оборотних активів не достатньо для задоволення поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності нижче нормативних значень, що підтверджує раніше зроблений висновок про відсутність найбільш ліквідних активів (грошових коштів) для погашення найбільш короткотермінових зобов'язань та перебування його на стадії процедури банкрутства.

Зважаючи на розраховані показники поточної та критичної неплатоспроможності, коефіцієнти Бівера, автономії, ліквідності, левериджу та оборотності запасів ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", можна зробити висновок про:

- наявність ознак поточної неплатоспроможності;
- наявність ознак критичної неплатоспроможності;
- відсутність ознак фіктивного банкрутства;

- наявність ознак дій по доведенню до банкрутства;
- наявність ознак дій з приховування банкрутства.

За наслідками проведеного аналізу фінансово-господарського стану ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" встановлено, що ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" повністю та остаточно втратило свою платоспроможність, відновлення платоспроможності боржника та задоволення визнаних судом вимог кредиторів можливе лише шляхом визнання боржника банкрутом та застосування до нього ліквідаційної процедури.

Доказів надіслання керівником ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" засновникам відомостей щодо наявності ознак банкрутства ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" під час проведення аналізу надано не було.

Доказів вжиття своєчасних заходів щодо запобігання банкрутству ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" з боку його засновників під час проведення аналізу також надано не було.

Суд враховує, що вказаний звіт виконано на підставі Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006 №14, а тому він є належним та допустимим доказом у даній справі.

Судом встановлено, що боржник - Товариство з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство "Дніпронафтогазремонт" є юридичною особою, ідентифікаційний код 33309105, юридична адреса: 73034, Херсонська область, м.Херсон, Миколаївське шосе, 5 км, що підтверджується витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (т.4 а.с.62-63).

Відповідно до п.1.2 статуту ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", затвердженого зборами учасників, протокол №11 від 18.11.2014р., та зареєстрованого державним реєстратором, єдиним учасником товариства є фізична особа - громадянин України Карпов Юрій Сергійович, реєстраційний номер облікової картки платника податків 2281419471, паспорт АН №578921, виданий Жовтневим РВ ДМУ УМВС України в Дніпропетровській області 05.02.2007р., зареєстрований за адресою м.Київ, вул.Лук'янівська, буд. 29-А кв.16.

Згідно з п.3.3 статуту, для забезпечення діяльності товариства за рахунок грошових внесків учасника сформовано статутний капітал у розмірі 26200,00 грн., а саме: Карпов Ю.С. - розмір внеску 26200,00 грн., 100% статутного капіталу.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань щодо ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" (т.4 а.с.62-63), Карпов Ю.С. з 19.11.2014р. був керівником та підписантом боржника, мав право вчиняти дії від імені товариства без довіреності.

Вищим органом управління товариства є загальні збори учасників (п.8.1.розділу 8 статуту товариства в редакції від 18.11.2014р.).

Як слідує з матеріалів справи, ухвалою Господарського суду Херсонської області від 02.03.2017р. у справі №923/1090/16 було визнано вимоги кредиторів і затверджено реєстр вимог кредиторів, відповідно до якого вимоги Херсонської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління ДФС у Херсонській області складають 16536,00 грн. судового збору перша черга, 7743903,59 грн. третя черга, 8124197,15 грн. шоста черга.

Вищезначені вимоги кредитора підтверджено витягами з інтегрованих карток платника по податках, копією постанови Херсонського окружного адміністративного суду від 26.08.2015р. у справі №821/2733/15-а, податковими повідомленнями-рішеннями від 17.09.2015р. №0016531501, від 26.10.2016р. №0007941201, від 06.10.2014р. №0007051501, Актом від 16.07.2015р. "Про результати камеральної перевірки своєчасності подання (неподання) декларації з податку на прибуток", Актом від 23.09.2016р. "Про результати камеральної перевірки своєчасності сплати податків до бюджету", Рішеннями про застосування штрафних санкцій та нарахування пені за несплату або несвоечасну сплату єдиного внеску від 14.11.2014р. №0011331706, №0011341706, №0011351706,

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

*23*1788123*1*0*

№0011361706, №0011371706, №0011381706, №0011391706, №0011401706, №0011411706.

При цьому, як слідує з матеріалів справи, всі податкові повідомлення-рішення, акти направлялись боржнику за юридичною адресою та повернуті органам поштового зв'язку у зв'язку із закінченням терміну зберігання та відсутністю юридичної особи за місцезнаходженням.

Враховуючи наведене суд вважає, що неотримання означених актів податкового органу боржником (його керівними органами) та їх повернення до податкової інспекції з відміткою "за закінченням зберігання" та "за відсутністю юридичної особи" є наслідками волевої поведінки боржника (його керівних органів) у формі бездіяльності щодо їх належного отримання.

Отже, суд констатує, що боржник був належним чином повідомлений про наявність заборгованості зі слати податків та мав вжити всіх визначеним чинним законодавством заходів щодо погашення існуючої заборгованості або, в разі наявності заперечень, до її оскарження.

Натомість, як слідує з матеріалів справи та встановлено ліквідатором під час проведення аналізу, погашення заборгованості перед кредитором не вчинялося, претензійно-позовної роботи не здійснено.

Відповідно до статті 42 Господарського кодексу України, підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Проте, результати господарської діяльності у залежності від певних комерційних ризиків можуть бути як позитивними, прибутковими, так й негативними, за якими може настати й неплатоспроможність.

Частиною 1ст. 92 Цивільного кодексу України визначено, що юридична особа набуває цивільних прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до установчих документів та закону.

Згідно з ч. 1 ст. 87 ЦК України, для створення юридичної особи її учасники (засновники) розробляють установчі документи, які викладаються письмово і підписуються всіма учасниками (засновниками), якщо законом не встановлений інший порядок їх затвердження.

Так загальними зборами учасників, протокол №11 від 18.11.2014р., затверджено нову редакцію Статуту ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт".

Відповідно до п.3.3. статуту, товариство має право змінювати/збільшувати або зменшувати розмір статутного капіталу, однак статутний капітал не може бути менше ніж встановлений мінімум на момент реєстрації товариства. Збільшення статутного капіталу товариства допускається після внесення усіма його учасниками вкладів у повному обсязі. Статутний капітал товариства не може бути зменшений при наявності заперечень кредиторів товариства. Зменшення статутного капіталу товариства допускається після повідомлення в порядку, встановленому законом, усіх його кредиторів.

Згідно п.п.3.5, 3.6 статуту, товариство створює резервний (страховий) фонд і інші фонди, необхідні для здійснення його діяльності. У товаристві створюється резервний (страховий) фонд у розмірі не менше 25% статутного (складеного) капіталу. Розмір щорічних відрахувань до резервного (страхового) фонду не може бути меншим 5% суми чистого прибутку.

Збитки товариства відшкодовуються за рахунок резервного фонду, а у випадках, коли коштів резервного фонду не достатньо - за рахунок інших коштів, які є у товариства.

Згідно п.п.8.1, 8.2 статуту, вищим органом товариства є загальні збори його учасників. Загальні збори учасників товариства скликаються не рідше двох разів на рік. Позачергові збори учасників товариства скликаються у разі неплатоспроможності товариства і в будь-якому іншому випадку, якщо цього вимагають інтереси товариства. Збори учасників товариства повинні скликатися також на вимогу виконавчого органу.

Відповідно до п.8.6 статуту, до компетенції зборів учасників, крім іншого, належить: визначення основних напрямків діяльності товариства і затвердження його планів і звітів

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

про їх виконання; внесення змін до статуту товариства, у тому числі зміна розміру його статутного капіталу; винесення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб органів управління товариства; прийняття рішення про припинення діяльності товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу.

Згідно п.8.8 виконавчим органом товариства є директор.

Разом з тим, судом не встановлено, що учасниками товариства, яким в даному випадку є відповідач Карпов Ю.С., з метою вжиття заходів щодо погашення заборгованості перед державою в особі податкового органу приймалися будь-які рішення, що стосуються перегляду розміру статутного капіталу, його збільшення або зменшення, додаткових внесків учасниками товариства не вносилося, рішення про припинення товариства як юридичної особи (ліквідацію) не приймалося, керівник товариства як посадова особа товариства до майнової відповідальності не притягався.

Крім того, розглянувши період діяльності боржника до часу припинення ним господарської діяльності та припинення надання звітності про її результати, суд встановив наступні обставини, що характеризують відношення відповідача до діяльності боржника та, зокрема, щодо його відповідальності за своїми зобов'язаннями перед кредиторами.

Як слідує з аналізу, підприємство знаходилося у кризовому фінансовому стані та знижувало свою ділову та господарську діяльність на протязі останніх 3-х календарних років, що передували порушенню провадження у справі про банкрутство.

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності боржника свідчить про відсутність у ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" необхідних для здійснення виробничої діяльності власних оборотних засобів.

Показники ліквідності та фінансової стійкості проведеного аналізу свідчать про неспроможність підприємства погасити свої зобов'язання перед кредиторами.

Всі показники рентабельності активів мають також негативні тенденції. Рентабельність основної діяльності, рентабельність сукупного капіталу та рентабельність власного капіталу мають негативне значення.

Так відповідно до ч.5 ст.11 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (чинного на момент виникнення податкової та кредитної заборгованості ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт"), боржник зобов'язаний звернутися до господарського суду із заявою про порушення справи про банкрутство, у разі, якщо задоволення вимог одного або кількох кредиторів призведе до неможливості виконання грошових зобов'язань боржника в повному обсязі перед іншими кредиторами (загроза неплатоспроможності).

Отже, при виникненні обставин, які склалися в даному випадку, директор ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпов Ю.С. був зобов'язаний звернутися до господарського суду із заявою про порушення справи про банкрутство товариства.

Натомість, усвідомлюючи наявність непогашеної заборгованості перед державою в особі податкового органу, засновник і директор ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпов Ю.С., не вживши жодних установлених законом заходів щодо погашення такої заборгованості та відновлення платоспроможності товариства, виведення його з кризового стану або припинення його діяльності (ліквідації) в установленому законом порядку, припинив діяльність товариства у незаконний спосіб.

При цьому, після введення Господарським судом Херсонської області процедури розпорядження майном та ліквідаційної процедури ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпов Ю.С. проігнорував усі законні вимоги розпорядника майна та ліквідатора щодо передачі копій документів товариства, матеріальних цінностей тощо, не приймав участі у засіданні зборів кредиторів та комітету кредиторів товариства, ухилявся від отримання поштової кореспонденції на адресу товариства.

Як встановлено Господарським судом та слідує з аналізу фінансово-господарського стану ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", боржник протягом останніх трьох років, що передували порушенню справи про банкрутство, фінансову та бухгалтерську звітність не подавав.

Означене свідчить про неподання керівником товариства податкової звітності до контролюючих органів з метою приховування фінансово-майнового стану підприємства.

Крім цього, слід зазначити, що з аналізу наданих ліквідатором до заяви банківських виписок по рахунку боржника, відкритому в АТ КБ "Приватбанк", вбачається, що на рахунок товариства 12.12.2014р. о 18 год. 04 хв. надійшло 643145,93 грн.

В цей же день, 12.12.2014р., в проміжок часу з 18 год. 08 хв. по 18 год. 49 хв., та 15.12.2014р. об 00 год. 01 хв. з рахунку боржника було знято готівкові кошти в загальній сумі 549108,21 грн.

З'ясувати чи були використані вказані кошти для господарських потреб неможливо у зв'язку з ненаданням посадовими особами товариства бухгалтерської документації.

При цьому суд звертає увагу на те, що при розгляді Херсонським окружним адміністративним судом справи №821/2733/15-а від 26.08.2015р. (за результатами розгляду якої з боржника стягнуто заборгованість, що стало підставою для порушення провадження у справі про банкрутство), було встановлено, що ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" подано до контролюючого органу податкову декларацію з податку на прибуток від 28.02.2014р. №9090952735 на суму 5839,33 грн. - по строку сплати 30.12.2014р., на суму 12029,00 грн. - по строку сплати 30.01.2015р. та на суму 12029,00 грн. - по строку сплати 28.02.2015р.

Вказаною декларацією боржник самостійно визначив суму авансового внеску з податку на прибуток.

Таким чином, на момент виведення грошових коштів з обігу підприємства керівник останнього Карпов Ю.С. був обізнаний про обов'язок сплати податку у визначені строки та усвідомлював наявність заборгованості перед податковим органом, яка була визначена товариством самостійно.

Судом встановлено, що грошові кошти, які були виведені з обігу товариства посадовою особою останнього на рахунок товариства не повернуті, до того ж органом управління ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" будь-які заходи щодо їх повернення не вживалися.

Викладеним підтверджується, що у спірний період зменшення боржником своїх майнових активів було протиправним та здійснено на шкоду кредиторам. Розпорядження власником майном боржника, яке вчинено після виникнення права вимоги кредитора, є неправомірним.

Дії власника (засновника) юридичної особи боржника та її органів були направлені, таким чином, на завдання шкоди кредиторам, позбавивши кредиторів законного права на отримання належних їм коштів з майна боржника, на які вони мали правомірні очікування.

Волевиявлення власника (засновника) юридичної особи боржника та її органів, таким чином, характеризується прямим умислом, як щодо вилучення майна від боржника та припинення його діяльності, так і щодо наслідків таких дій та рішень - настання стану неплатоспроможності боржника та його банкрутства, і, у зв'язку з цим, невиконання зобов'язань перед кредиторами.

Суд зазначає, що відповідно до ст. 7 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (Право на справедливий суд), кожному гарантується захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки незалежним, безстороннім і справедливим судом, утвореним законом.

Справедливий судовий розгляд гарантується статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, має здійснюватися відповідно до норм закону, що передбачають наявність у сторін судового розгляду ефективного судового захисту з метою захисту їх цивільних прав.

Суд зазначає, що ліквідатором обрано спосіб захисту права кредитора, який передбачений законом та є ефективним при розгляді заяви у справі про банкрутство.

Згідно ст. 13 ЦК України, цивільні права особа здійснює у межах, наданих їй договором або актами цивільного законодавства. При здійсненні своїх прав особа

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

зобов'язана утримуватися від дій, які могли б порушити права інших осіб. Не допускаються дії особи, що вчинюються з наміром завдати шкоди іншій особі, а також зловживання правом в інших формах. При здійсненні цивільних прав особа повинна додержуватися моральних засад суспільства. У разі недодержання особою при здійсненні своїх прав вимог, які встановлені частинами другою - п'ятою цієї статті, суд може зобов'язати її припинити зловживання своїми правами, а також застосувати інші наслідки, встановлені законом.

Статтею 215 Господарського кодексу України встановлено відповідальність за порушення законодавства про банкрутство, зокрема, за умисне доведення до банкрутства.

Факт банкрутства боржника встановлено господарським судом у цій справі.

Як доведено ліквідатором та підтверджено належними доказами у справі, стійка неплатоспроможність боржника як суб'єкта підприємництва (припинення господарської діяльності) була викликана цілеспрямованими діями його керівника та засновника Карпова Ю.С.

За таких обставин, суд погоджується з висновками ліквідатора, що відповідальним за результати господарської діяльності боржника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" та винним у настанні стану банкрутства підприємства є його керівник і засновник Карпов Ю.С.

Відповідно до ст. 619 ЦК України, договором або законом може бути передбачена поряд із відповідальністю боржника додаткова (субсидіарна) відповідальність іншої особи. До пред'явлення вимоги особі, яка несе субсидіарну відповідальність, кредитор повинен пред'явити вимогу до основного боржника. Якщо основний боржник відмовився задовольнити вимогу кредитора або кредитор не одержав від нього в розумний строк відповіді на пред'явлену вимогу, кредитор може пред'явити вимогу в повному обсязі до особи, яка несе субсидіарну відповідальність.

У зв'язку з невиконанням боржником зазначеної вимоги, не виявленням майнових активів боржника за заявою кредитора Херсонської ОДПІ ГУ ДФС у Херсонській області судом було порушено справу про банкрутство боржника, а пізніше його визнано банкрутом. Отже, нездатність особи, за зобов'язаннями якої відповідає її керівник, виконати свої грошові зобов'язання, підтверджена судом.

Умови і порядок захисту прав кредиторів як суб'єктів господарювання визначається ст. 215 ГК України та ст. 61 Кодексу України з процедур банкрутства.

За приписами ч.1 ст.215 Господарського кодексу України, у випадках, передбачених законом, суб'єкт підприємництва - боржник, його засновники (учасники), власник майна, а також інші особи несуть юридичну відповідальність за порушення вимог законодавства про банкрутство, зокрема фіктивне банкрутство, приховування банкрутства або умисне доведення до банкрутства.

За приписами частини другої ст.61 Кодексу України з процедур банкрутства, під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою.

У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов'язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника - юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов'язаннями.

Суд звертає увагу на те, що необхідними критеріями, які є обов'язковими для притягнення особи до субсидіарної відповідальності за доведення до банкрутства є:

- підписання завідомих не вигідних для юридичної особи договорів;
- діяння, що грубо суперечать вимогам належного господарювання;
- необґрунтована сплата грошових коштів;
- безпідставна передача третім особам майна;

- заплутування звітності, знищення документів або інформації;
- дії, що довели юридичну особу до банкрутства та завдали великої матеріальної шкоди державі чи кредитору (п'ятсот і більше неоподаткованих мінімумів доходів громадян).

Згідно ч.1 ст.73 Господарського процесуального кодексу України, доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи.

Відповідно до ч.1 ст.74 Господарського процесуального кодексу України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Стаття 129 Конституції України відносить до основних засад судочинства змагальність сторін.

Сторони спору є рівними у своїх правах та охоронюваних законом інтересах.

У відповідності до вимог ст. 162 ГПК України, у позовній заяві позивач викладає свої вимоги щодо предмета спору та їх обґрунтування.

Позовна заява, крім іншого, повинна містити зміст позовних вимог: спосіб (способи) захисту прав або інтересів, передбачений законом чи договором, або інший спосіб (способи) захисту прав та інтересів, який не суперечить закону і який позивач просить суд визначити у рішенні; виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги; зазначення доказів, що підтверджують вказані обставини; правові підстави позову.

До обставин, на яких позивач обґрунтовує свої вимоги, відносяться обставини, які становлять предмет доказування у справі.

Предмет доказування - це сукупність обставин, які необхідно встановити для правильного вирішення справи. У предмет доказування включаються факти матеріально-правового характеру, що є підставою вимог позивача та заперечень відповідача.

За загальним правилом обов'язок доказування певних обставин покладається на особу, яка посилається на ці обставини. Обов'язок доказування та подання доказів розподіляється між сторонами, виходячи з того, хто посилається на юридичні факти, які обґрунтовують його вимоги та заперечення. Це стосується позивача, який повинен доказати факти, на підставі яких пред'явлено позов, а також відповідача, який має можливість доказувати факти, на підставі яких ґрунтуються його заперечення проти позову.

Предметом доказування є обставини, які свідчать про дійсні права та обов'язки сторін у справі та складаються з фактів - підстав позову та фактів, якими відповідач обґрунтовує заперечення проти позову. Позовні вимоги повинні бути доведені і не можуть базуватись на припущеннях.

Пунктом 4 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 року № 6 "Про судові рішення" передбачено, що господарським судам слід виходити з того, що рішення може ґрунтуватись лише на тих доказах, які були предметом дослідження і оцінки судом. При цьому необхідно мати на увазі, що згідно зі статтею 43 ГПК України наявні докази підлягають оцінці у їх сукупності і жодний доказ не має для господарського суду заздалегідь встановленої сили.

Згідно з п.1 ст.86 Господарського процесуального кодексу України, суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів.

Відповідно до статті 4 Кодексу України з процедур банкрутства, засновники (учасники, акціонери) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, центральні органи виконавчої влади, органи Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов'язані своєчасно вживати заходів для запобігання банкрутству боржника.

У разі виникнення ознак банкрутства керівник боржника зобов'язаний надіслати засновникам (учасникам, акціонерам) боржника, власнику майна (органу,

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

уповноваженому управляти майном) боржника відомості щодо наявності ознак банкрутства.

Засновники (учасники, акціонери) боржника, власники майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, кредитори боржника, інші особи в межах заходів щодо запобігання банкрутству боржника можуть надати боржнику фінансову допомогу в розмірі, достатньому для погашення грошових зобов'язань боржника перед кредиторами, у тому числі зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування і відновлення платоспроможності боржника (санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство).

Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство - це система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати засновник (учасник, акціонер) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, інші особи з метою запобігання банкрутству боржника шляхом вжиття організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до законодавства до відкриття провадження у справі про банкрутство.

У відповідності до абзацу 2 частини 2 ст. 319 ЦК України, при здійсненні своїх прав та виконанні обов'язків власник зобов'язаний додержуватися моральних засад суспільства.

Цивільний кодекс України також закріплює один з основних принципів права власності. Так, ч. 4 ст. 319 проголошує, що власність зобов'язує.

Частина 1 ст. 322 ЦК України передбачає, що власник зобов'язаний утримувати майно, що йому належить, якщо інше не встановлено договором або законом.

Засновники (учасники) суб'єкта підприємництва, власник майна, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, наділені господарською компетенцією, у межах своїх повноважень зобов'язані вживати своєчасних заходів щодо запобігання його банкрутству (ч. 1 ст. 211 ГК України).

В даному випадку судом встановлено, що саме в період перебування Карпова Ю.С. на посаді керівника та засновника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" виник податковий борг. Дії Карпова Ю.С., як директора підприємства та особи, відповідальної за фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, що призвели до виникнення податкового боргу, в тому числі, умисні дії, які виразились в умисному ухиленні від сплати податків, невжиття засновником і керівником заходів щодо своєчасного погашення узгодженої заборгованості в добровільному порядку, неприйняття управлінських рішень, направлених на недопущення банкрутства підприємства, а також дії, спрямовані на приховування фінансово-майнового стану підприємства, призвели до стягнення податкової заборгованості в судовому порядку, порушення провадження у справі про банкрутство та визнання боржника банкрутом.

Означені обставини доведені матеріалами цієї справи, відповідачем не спростовані.

Таким чином, матеріали справи та фактичні дані свідчать, що Товариство з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт" * було доведено до банкрутства саме з вини Карпова Ю.С., який був засновником товариства, одноосібно виконував повноваження органів управління цього боржника, був зобов'язаний приймати необхідні управлінські та організаційні рішення для запобігання банкрутству.

Відповідно до ст. 614 ЦК України, особа є невинуватою, якщо вона доведе, що вжила всіх залежних від неї заходів щодо належного виконання зобов'язання. Відсутність своєї вини доводить особа, яка порушила зобов'язання.

Будь-яких доказів, які б свідчили про вжиття Карповим Ю.С. заходів щодо запобігання банкрутству ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт", суду не надано.

За наведених обставин, суд задовольняє вимоги ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.В. про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на засновника та керівника ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" Карпова Ю.С.

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

Відповідно до ч.2 ст.61 Кодексу України з процедур банкрутства, розмір солідарних вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою.

Згідно абзацу 3 ч. 2 ст.61 Кодексу України з процедур банкрутства, стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані лише для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

Відповідно до ч. 3 ст. 61 Кодексу України з процедур банкрутства, кошти, що надходять при проведенні ліквідаційної процедури, зараховуються на основний рахунок боржника. Після оплати витрат, пов'язаних з проведенням ліквідаційної процедури, та сплати основної і додаткової винагороди арбітражного керуючого здійснюються виплати кредиторам у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

В даному випадку ліквідаційна маса боржника становить 0,0 грн. В реєстр вимог кредиторів включено вимоги кредитора Херсонської ОДПІ ГУ ДФС у Херсонській області (правонаступником якого є ГУ ДПС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м.Севастополі) в сумі 15884636,74 грн.

У зв'язку з чим суд задовольняє означену вимогу у заявленому ліквідатором розмірі та ухвалює про стягнення з Карпова Ю.С. на користь ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" 15884636,74 грн.

Щодо заявленого в судовому засіданні представниками відповідачів Дьоміна А.В. та Куш Е.Л. клопотання про застосування правових наслідків пропуску строку позовної давності до вимог про покладення субсидіарної відповідальності на Карпова Ю.С., суд зазначає наступне.

Завданням господарського судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, та розгляд інших справ, віднесених до юрисдикції господарського суду, з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави.

Здійснюючи правосуддя, господарський суд захищає права та інтереси фізичних і юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором.

Згідно зі ст.ст. 8, 55 Конституції України, в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

У статті 3 Конституції України закріплено принцип, за яким права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність.

Права і свободи людини і громадянина захищаються судом; кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, як зазначено у частинах першій, другій статті 55 Конституції України.

Саме суд здійснює захист осіб, права й охоронювані законом інтереси яких порушені або оспорюються. Розпорядження своїм правом на захист полягає в наданні особі, яка вважає свої права порушеними, невизнаними або оспорюваним, можливості звернутися з відповідною заявою до компетентного суду.

У частинах першій та четвертій статті 11 ЦК України передбачено, що цивільні права і обов'язки виникають як із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, так і з інших дій, які за аналогією, породжують цивільні права та обов'язки. У випадках, встановлених актами цивільного законодавства, цивільні права та обов'язки виникають безпосередньо з актів органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

У рішенні Конституційного Суду України від 02.11.2004 № 15-рп/2004 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України

(справа про призначення судом більш м'якого покарання) суд зазначив: "Відповідно до частини 1 статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Верховенство права - це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо. Одним з проявів верховенства права є те, що право не обмежується лише законодавством як однією з його форм, а включає й інші соціальні регулятори, зокрема норми моралі, традиції, звичаї тощо, які легітимовані суспільством і зумовлені історично досягнутим культурним рівнем суспільства. Всі ці елементи права об'єднуються якістю, що відповідає ідеології справедливості, ідеї права, яка значною мірою дістала відображення в Конституції України. Таке розуміння права не дає підстав для його ототожнення із законом, який іноді може бути й несправедливим, у тому числі обмежувати свободу та рівність особи. Справедливість - одна з основних засад права, є вирішальною у визначенні його як регулятора суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права".

Правову позицію щодо дотримання справедливості Конституційний Суд України висловив у рішенні від 30.01.2003 № 3-рп/2003 у справі про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора: "Правосуддя за своєю суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах. Загальною декларацією прав людини 1948 року передбачено, що кожна людина має право на ефективне поновлення в правах компетентними національними судами у випадках порушення її основних прав, наданих їй конституцією або законом (стаття 8). Право на ефективний засіб захисту закріплено також у Міжнародному пакті про громадянські та політичні права (стаття 2) і в Конвенції про захист прав людини та основних свобод (стаття 13)".

Встановивши наявність порушеного права, суд повинен при прийнятті рішення враховувати мету звернення до суду та забезпечити поновлення порушеного права, а у разі неможливості такого поновлення - гарантувати особі можливість отримання нею відповідного відшкодування.

Рішення суду має бути ефективним інструментом поновлення порушених прав.

Європейський суд з прав людини, юрисдикція якого поширюється на всі питання тлумачення і застосування Конвенції (пункт 1 статті 32 Конвенції), наголошує, що позовна давність - це законне право правопорушника уникнути переслідування або притягнення до суду після закінчення певного періоду після скоєння правопорушення. Застосування строків позовної давності має кілька важливих цілей, а саме: забезпечувати юридичну визначеність і остаточність, захищати потенційних відповідачів від прострочених позовів, та запобігати несправедливості, яка може статися в разі, якщо суди будуть змушені вирішувати справи про події, що мали місце у далекому минулому, спираючись на докази, які вже, можливо, втратили достовірність і повноту із плином часу (п. 51 рішення від 22.10.1996 за заявами № 22083/93, № 22095/93 у справі "Стаббінгс та інші проти Сполученого Королівства"; п. 570 рішення від 20.09.2011 за заявою у справі "БАТ "Нафтова компанія "Юкос" проти Росії").

Таким чином, позовна давність пов'язується із судовим захистом суб'єктивного права особи в разі його порушення, невизнання або оспорювання. Якщо упродовж установлених законом строків особа не подає до суду відповідного позову, то за загальним правилом ця особа втрачає право на позов у розумінні можливості в судовому порядку здійснити належне їй цивільне майнове право. Тобто спливу позовної давності позбавляє цивільне суб'єктивне право здатності до примусового виконання проти волі зобов'язаної особи.

Інститут позовної давності покликаний також сприяти сталості цивільних відносин.

Проте, за змістом ст. 267 ЦК України спливу позовної давності сам по собі не припиняє суб'єктивного права кредитора, яке полягає в можливості одержання від боржника виконання зобов'язання як у судовому порядку, так і без використання судового примусу.

Закон не передбачає переліку причин, які можуть бути визнані поважними для захисту порушеного права, у випадку подання позову з пропуском строку позовної давності. Тому, дане питання віднесено до компетенції суду, який безпосередньо розглядає спір.

До висновку про поважність причин пропуску строку позовної давності можна дійти лише після дослідження усіх фактичних обставин та оцінки доказів у кожній конкретній справі. При цьому, поважними причинами при пропущенні позовної давності є такі обставини, які роблять своєчасне пред'явлення позову неможливим або утрудненим.

Закон не наводить переліку поважних причин, за наявності яких може бути поновлено строк позовної давності, і покладає розв'язання цього питання безпосередньо на юрисдикційний орган - суд, який розглядає судову справу по суті заявлених вимог з врахуванням всіх обставин справи на підставі здійсненої оцінки поданих сторонами доказів.

Обґрунтовуючи клопотання про застосування строку позовної давності відповідачі, крім іншого, посилаються на Указ Президента України від 10.05.2006р. №361/2006 "Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів" щодо однаковості судової практики та просять врахувати правову позицію, викладену в ухвалі Господарського суду Херсонської області від 21.01.2019р. у справі №923/1376/15.

З огляду на викладене суд зауважує, що відповідно до ч.4 ст.17 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", єдність системи судоустрою забезпечується, зокрема, єдністю судової практики.

Статтею 36 цього Закону також передбачено, що Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом. Верховний Суд, серед іншого, забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

В силу норм ч.4 ст.236 Господарського процесуального кодексу України, при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановках Верховного Суду.

Відповідно до приписів Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (чинний на момент звернення ліквідатора із даною заявою) - арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) є суб'єктом незалежної професійної діяльності, і водночас з моменту винесення ухвали (постанови) про призначення його арбітражним керуючим (розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором) до моменту припинення ним повноважень прирівнюється до службової особи підприємства - боржника; ліквідатор з дня свого призначення виконує повноваження керівника (органів управління) боржника.

Через арбітражного керуючого здійснюється відносини між сторонами, господарським судом та іншими учасниками у справі про банкрутство.

Як учасник провадження у справі про банкрутство, арбітражний керуючий набуває такого статусу лише після прийняття судом відповідного процесуального документа.

Відтак, саме з цього моменту арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) має право здійснювати свої повноваження, визначені Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", серед яких - проведення інвентаризації та оцінки майна банкрута; формування ліквідаційної маси; подання до суду заяв про визнання недійсними правочинів (договорів) боржника; вжиття заходів, спрямованих на пошук, виявлення та повернення майна банкрута, що знаходиться у третіх осіб; ведення реєстру вимог кредиторів тощо.

При цьому, ліквідатор у справі про банкрутство має самостійний статус як особа, що за рішенням суду зобов'язана належним чином виконувати свої повноваження в ході ліквідаційної процедури, зокрема ті, що направлені на формування ліквідаційної маси боржника.

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

Така правова позиція наведена Верховним Судом у справах №904/5978/14, №904/7981/17, №902/357/18.

Відповідно до ст. 256 Цивільного кодексу України, позовна давність - це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

Згідно ст. 257 ЦК України, загальна позовна давність встановлюється тривалістю у три роки.

У відповідності до ч. 1 ст. 261 ЦК України, перебіг позовної давності починається від дня, коли особа довідалася або могла довідатися про порушення свого права або про особу, яка його порушила.

Позовна давність застосовується судом лише за заявою сторони у спорі, зробленою до винесення рішення, при цьому вплив позовної давності, про застосування якої заявлено стороною у спорі, є підставою для відмови у позові (п. 3, п. 4 ст. 267 ЦК України).

Аналіз наведених норм матеріального права дає підстави для висновку, що вплив позовної давності, про застосування якої було заявлено стороною у справі, є самостійною підставою для відмови в позові.

Позовна давність не є інститутом процесуального права та не може бути відновлена (поновлена) в разі її впливу, але за приписом ч. 5 ст. 267 ЦК України позивач вправі отримати судовий захист у разі визнання поважними причин пропуску позовної давності. Питання щодо поважності цих причин, тобто наявності обставин, які з об'єктивних, незалежних від позивача підстав унеможливили або істотно утруднювали своєчасне подання позову, вирішується господарським судом у кожному конкретному випадку з урахуванням наявних фактичних даних про такі обставини.

Отже, встановлення початкового моменту перебігу позовної давності має важливе значення, оскільки від нього залежить і застосування норм матеріального права, і правила обчислення позовної давності, і захист порушеного права.

Суд критично ставиться до позиції відповідачів відносно того, що в даному випадку строк позовної давності слід обраховувати з часу, коли кредиту Херсонській ОДП ГУ ДФС у Херсонській області стало відомо про несплату податків боржником, оскільки наразі господарським судом розглядається заява не кредитора, а ліквідатора банкрута, подана в порядку ст. 41 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Таким чином, початок перебігу строку позовної давності слід обраховувати з дати винесення господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і призначення ліквідатора, оскільки саме з цього моменту останній набуває права на звернення до суду із відповідною заявою.

Статтею 41 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" передбачено, що при здійсненні своїх повноважень ліквідатор має право заявляти вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства.

Так постановою Господарського суду Херсонської області від 30.03.2017 року у справі №923/1090/16 ТОВ НВП "Дніпронафтогазремонт" визнано банкрутом, відкрито щодо боржника ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатора.

Таким чином, строк позовної давності для звернення ліквідатора боржника із заявою про покладення субсидіарної відповідальності на учасників товариства, його керівника та інших осіб починає свій перебіг з дня його призначення судом на відповідну посаду, тобто з 30.03.2017 року.

Перебіг позовної давності за вимогою ліквідатора до учасників товариства, його керівника та інших осіб у зв'язку з доведенням боржника до банкрутства та покладення на них субсидіарної відповідальності у даній справі починається 30.03.2017 року, тобто строк позовної давності ліквідатором не пропущений.

Крім цього, відповідно до п. 2.1 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 29.05.2013р. №10 "Про деякі питання практики застосування позовної давності у вирішенні господарських спорів", заява про вплив позовної давності, зроблена

будь-якою іншою особою (в тому числі й учасником судового процесу, включаючи прокурора, який не є стороною у справі), крім сторони у спорі, не є підставою для застосування судом позовної давності. Зокрема, частиною четвертої статті 27 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК) передбачено, що треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, користуються процесуальними правами сторони (за певними винятками); при цьому права сторони, визначені, зокрема, статтею 22 та іншими нормами цього Кодексу, є саме процесуальними, в той час як згаданий припис статті 267 ЦК України є нормою права матеріального і не може розумітися як можливість застосування господарським судом позовної давності за заявами зазначених третіх осіб.

При цьому суд критично ставиться до посилань представників відповідачів на п.25 Інформаційного листа Вищого господарського суду України від 07.04.2008р. №01-8/211, відповідно до якого заява про застосування позовної давності одного з відповідачів, не поширюється на позовні вимоги до інших відповідачів, в тому числі і при солідарній відповідальності. Проте, суд повинен відмовити у задоволенні позову до відповідача, який не заявляв про застосування позовної давності, за наявності заяви про пропуск позовної давності іншого відповідача, якщо виходячи з характеру спірних правовідносин, вимоги позивача не можуть бути задоволені (повністю або в частині) лише за рахунок відповідача, який не заявляв про застосування позовної давності, наприклад у випадку подання позову про витребування неподільної речі, яка знаходиться в спільній власності декількох осіб.

В даному випадку характер спірних відносин має іншу правову природу, а заявниками не доведено, що вимоги ліквідатора не можуть бути задоволені (повністю або в частині) лише за рахунок відповідача Карпова Ю.С. та будуть задовольнятися іншими особами.

Відтак у задоволенні клопотань представників відповідачів Дьоміна А.В. та Куш Е.Л. про застосування правових наслідків пропуску ліквідатором строку позовної давності до вимог про покладення субсидіарної відповідальності на Карпова Ю.С. слід відмовити.

Керуючись ст.ст. 60, 61 Кодексу України з процедур банкрутства, п.п.4, 6 ч.1 ст.231, ст.ст. 234, 235 ГПК України, суд -

У Х В А Л И В:

1. Прийняти відмову ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.В. від вимог про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника до відповідачів Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Куш Е.Л.

2. Провадження у справі в частині вимог ліквідатора до відповідачів Агаджанова В.А., Микулина Р.І., Дорофєєва Ю.І., Шкут О.А., Ревтьо А.М., Дьоміна А.В., Сичова М.М., Герасіна М.І., Куш Е.Л. закрити.

3. Прийняти відмову ліквідатора арбітражного керуючого Вербицького О.В. від вимог про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника Карпова Ю.С. в сумі 85853,27 грн.

4. Провадження у справі в частині покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника Карпова Ю.С. в сумі 85853,27 грн. закрити.

5. Заяву ліквідатора Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт" арбітражного керуючого Вербицького О.В. про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника на його засновника та керівника Карпова Ю.С. задовольнити у повному обсязі.

6. Покласти субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника Товариства

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

[Підпис]

Копія

з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство "Дніпронафтогазремонт" (код ЄДРПОУ 33309105, 73034, м.Херсон, Миколаївське шосе, 5 км) на його засновника та керівника Карпова Юрія Сергійовича (реєстраційний номер облікової картки платника податків 2281419471, зареєстрований за адресою м.Київ, вул.Лук'янівська, буд. 29-А кв.16), у зв'язку з доведенням до банкрутства Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт".

7. Стягнути з Карпова Юрія Сергійовича (реєстраційний номер облікової картки платника податків 2281419471, зареєстрований за адресою м.Київ, вул.Лук'янівська, буд. 29-А кв.16) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство "Дніпронафтогазремонт" (код ЄДРПОУ 33309105, 73034, м.Херсон, Миколаївське шосе, 5 км) - 15884636 (п'ятнадцять мільйонів вісімсот вісімдесят чотири тисячі шістсот тридцять шість) грн. 74 коп. субсидіарної відповідальності, у зв'язку з доведенням до банкрутства Товариства з обмеженою відповідальністю НВП "Дніпронафтогазремонт".

8. Видати наказ.

Ухвала суду набрала законної сили 08.01.2020р. і може бути оскаржена в апеляційному порядку у строки, встановлені ст.256 ГПК України.

Ухвалу складено і підписано 17.01.2020р.

Суддя

М.Б. Сулімовська

М.Б. Сулімовська

*23*1788123*1*0*